

Riktlinjer för att främja närvaro samt uppmärksamma, utreda och åtgärda frånvaro i skolan

Riktlinjerna gäller för kommunal förskoleklass, grundskola och grundsärskola i Värmdö kommun. Riktlinjerna utgår från bestämmelser i 7 kap skollagen (2010:800), Skolförordningen (2011:185) och Skolverkets allmänna råd *Arbetet med att främja närvaro och att uppmärksamma, utreda och åtgärda frånvaro i skolan*.

1 Skolplikt och närvaro

Barns rätt till utbildning i förskoleklass, grundskola och grundsärskola motsvaras av skolplikt. Skolplikten gäller alla barn som är bosatta i Sverige. Skolplikt gäller för elever fr.o.m. förskoleklass och inträder höstterminen det kalenderår barnet fyller sex år och upphör vid slutet av vårterminen det tionde året (7 kap. 10 och 12 §§). En elev i förskoleklass, grundskola eller grundsärskola ska delta i den verksamhet som anordnas för att ge den avsedda utbildningen om eleven inte har giltiga skäl att utebli (7 kap. 17§). Femåringar som börjat ett år tidigare och går i förskoleklass har närvaroskyldighet men ingen skolplikt.

1.1 Ansvar för skolplikten

Ansvar för att skolplikten fullgörs är delat mellan hemkommunen, skolan och vårdnadshavare.

Central förvaltning ansvarar för att samtliga barn som är folkbokförda i Värmdö kommun och som ska fullgöra sin skolplikt i förskoleklass, grundskola och grundsärskola är skolplacerade och därmed får sin föreskrivna utbildning. I det ansvaret ingår skolpliktsbevakning för de elever som fullgör sin skolplikt i annan kommuns skola eller fristående skola.

Tillsynsansvaret övergår från vårdnadshavare till rektor när eleven anländer till skolan. Rektor ansvarar för att en elevs frånvaro från utbildningen registreras och följs upp samt att utreda och åtgärda orsaker till frånvaro.

Den som har vårdnaden om ett skolpliktigt barn ska se till att barnet fullgör sin skolplikt. Det är vanligtvis barnets föräldrar som är vårdnadshavare och ansvarar för att deras barn fullgör sin skolgång genom att se till att barnet närvarar i utbildningen i

Bakomliggande lagstiftning

Detta styrdokument beslutas av utbildningsnämnden, och beslutas med stöd av Skollagen (2010:800).

Uppföljning och uppdatering

Avdelning styrning och kvalitet ansvarar för uppföljning och uppdatering av detta styrdokument.

skolan.

2 Skolans främjande och förebyggande arbete

Varje skola ska bedriva ett arbete för att förebygga frånvaro och främja närvaro. Elevhälsan och eleverna ska vara delaktiga i det främjande arbetet. Arbetet med att öka elevernas närvaro ska genomföras systematiskt och utgå från en regelbunden granskning av den egna verksamheten. Granskningen ska vara baserad på kunskap om de faktorer som främjar elevers lärande och utveckling.

2.1 Information

För att förebygga frånvaro ansvarar rektor för att skolan har rutiner för att informera elever och vårdnadshavare om:

- skolplikten d.v.s. skyldigheten att närvara och rätten till utbildning
- konsekvenser av längre frånvaro, exempelvis utlandsvistelser för de elever som inte beviljats ledighet eller fullgörande av skolplikt på annat sätt inte finns
- hur skolan registrerar frånvaro och att ogiltig frånvaro införs i terminsbetyget
- skyldigheten att anmäla förhinder att delta i utbildningen, de begränsade möjligheterna till ledighet och att frånvaro kan försvåra elevens möjlighet att nå de nationella målen
- att skolan informerar vårdnadshavaren samma dag som eleven varit oanmält frånvarande och på vilket sätt informationen ges

2.2 Främjande arbete

I Skolverkets allmänna råd *Arbetet med att främja närvaro och att uppmärksamma, utreda och åtgärda frånvaro i skolan* finns exempel på faktorer som främjar närvaro:

- Goda relationer
- Trygghet
- Arbetsro
- Ordningsregler
- Delaktighet

Bakomliggande lagstiftning

Detta styrdokument beslutas av utbildningsnämnden, och beslutas med stöd av Skollagen (2010:800).

Uppföljning och uppdatering

Avdelning styrning och kvalitet ansvarar för uppföljning och uppdatering av detta styrdokument.

- Särskilt stöd
- Undvika håltimmar i schemalagningen

Central förvaltning ska ge skolorna stöd i arbetet för att främja närvaro på skolan.

2.3 Ledighet och befrielse

Rektor ansvarar för att det på skolan finns rutiner för att hantera ansökningar om ledighet.

En elev får beviljas kortare ledighet för enskilda angelägenheter. Om det finns synnerliga skäl får längre ledighet beviljas. Rektorn beslutar om ledighet. Rektorn får inte uppdra åt någon annan att fatta beslut om ledighet som avser längre tid än tio dagar. (SkolL 7 kap 18 §) Beslut om längre ledighet ska grundas på en samlad bedömning av elevens situation. Beslutet ska dokumenteras och motivering till beslutet ska framgå. Rektor ansvarar för att elev/vårdnadshavare skriftligen informeras om beslutet

En elev får på begäran av elevens vårdnadshavare befrias från skyldighet att delta i obligatoriska inslag i undervisningen om det finns synnerliga skäl. Ett sådant beslut får endast avse enstaka tillfällen under ett läsår. Rektorn beslutar om befrielse. Rektorn får inte uppdra åt någon annan att fatta sådana beslut. (SkolL 7 kap 19 §) Beslutet ska dokumenteras och motivering till beslutet ska framgå. Beslut om befrielse får överklagas till allmän förvaltningsdomstol. Rektor ansvarar för att elev/vårdnadshavare skriftligen informeras om beslutet och möjligheten att överklaga.

3 Att uppmärksamma, utreda och åtgärda frånvaro

En elev i förskoleklass, grundskola eller grundsärskola ska delta i den verksamhet som anordnas för att ge den avsedda utbildningen om eleven inte har giltiga skäl att utebli.

Rektor ansvarar för att det finns rutiner på skolan för vårdnadshavaren att anmäla förhinder för eleven att delta i utbildningen.

3.1 Uppföljning av frånvaro

Rektor ansvarar för att skolenheten har rutiner för kontinuerlig frånvarorapportering och personalen ska känna till rutinerna. All frånvaro ska registreras dagligen. Rutinerna ska göra det möjligt att snarast uppmärksamma och ha en samlad bild av elevens frånvaro.

Bakomliggande lagstiftning

Detta styrdokument beslutas av utbildningsnämnden, och beslutas med stöd av Skollagen (2010:800).

Uppföljning och uppdatering

Avdelning styrning och kvalitet ansvarar för uppföljning och uppdatering av detta styrdokument.

Rektor ansvarar för att skolan följer upp den giltiga och ogiltiga frånvaron. Av skolans rutiner ska det även framgå hur frånvarouppföljningen ska genomföras och ansvarsfördelning för denna. Den samlade frånvaron ska kunna sammanställas både på klass-/grupp nivå och för skolenheten totalt. En analys ska genomföras av den totala frånvaron på skolan.

Information om en elevs frånvaro ska alltid ges vid överlämnade till annan skola.

3.2 Definitioner av omfattande frånvaro

Frånvaro från undervisningen kan både vara giltig och ogiltig. Giltiga skäl för frånvaro kan bland annat vara sjukdom, beviljad ledighet eller befrielse från undervisningen. En elevs frånvaro kan gälla enstaka tillfällen eller vara mer sammanhängande. En elevs frånvaro ska följas upp oavsett om den är giltig eller ogiltig. Genom att även följa upp giltig frånvaro kan skolan fånga upp om det finns andra bakomliggande orsaker som exempelvis svårigheter i skolan.

3.2.1 Omfattande sammanhängande frånvaro

Omfattande sammanhängande frånvaro avser sådan frånvaro då eleven varit helt frånvarande i minst en månad.

3.2.2 Omfattande upprepad ströfrånvaro

Omfattande upprepad ströfrånvaro avser frånvaro från enstaka lektioner/dagar som överstiger ca 20 procent av undervisningstiden över en period av minst två månader.

3.3 Utredning och åtgärder vid frånvaro

Om en elev är frånvarande från skolan är det viktigt att skolan agerar skyndsamt med att utreda orsakerna och vidta åtgärder för att komma till rätta med ogiltig frånvaro.

Rektor ansvarar för:

- att skolenheten har rutiner för att säkerställa att information om en elevs ogiltiga frånvaro når vårdnadshavaren samma dag.
- att skolenheten har rutiner för att skyndsamt utreda orsakerna till frånvaron. Med skyndsamt menas att utredning om orsaker till frånvaro ska ha inletts inom en vecka från att skolan uppmärksammat att eleven varit frånvarande. Syftet med utredningen är att finna orsakerna till frånvaron. Det ska framgå

Bakomliggande lagstiftning

Detta styrdokument beslutas av utbildningsnämnden, och beslutas med stöd av Skollagen (2010:800).

Uppföljning och uppdatering

Avdelning styrning och kvalitet ansvarar för uppföljning och uppdatering av detta styrdokument.

vem/vilka som ansvarar för utredningen. Rektor beslutar om utredningens omfattning i varje enskilt fall.

- att konkreta åtgärder med utgångspunkt i den genomförda utredningen sätts in, för att komma tillrätta med ogiltig frånvaro. Det ska framgå vem/vilka som ansvarar för att åtgärderna genomförs. Åtgärderna ska sättas in skyndsamt.
- att de åtgärder som vidtagits följs upp och vid behov pröva andra åtgärder för att komma tillrätta med ogiltig frånvaro. Det ska vara tydligt när uppföljning ska genomföras och vem som ansvarar.
- att arbetet med att uppmärksamma, utreda och åtgärda frånvaro sker i samverkan med elevhälsan och vid behov andra samhällsfunktioner som exempelvis socialtjänsten eller BUP. Rektors ansvar för en frånvarande elev kvarstår alltid så länge eleven är inskriven i skolan. Det innebär att även då huvudman, vårdnadshavare och eventuellt andra myndigheter är inkopplade kvarstår rektors ansvar.

Finns anledning att misstänka att eleven far illa ska skolan omedelbart göra en anmälan till socialtjänsten i enlighet med 14 kap. 1 § socialtjänstlagen.

Central förvaltning ansvarar för att utarbeta stöd för skolorna för att följa upp och utreda elevers frånvaro.

4 Uppgifter om ogiltig frånvaro

Terminsbetyget ska i förekommande fall innehålla uppgifter om omfattning av den frånvaro som eleven i grundskolan och grundsärskolan har haft utan giltiga skäl under terminen.

Rektor beslutar om hur den ogiltiga frånvaron ska föras in i terminsbetyget. Den ogiltiga frånvaron ska minst anges i klocktimmar.

5 Anmälan till huvudmannen

Rektor ansvarar för att en anmälan görs till central förvaltning när en elevs frånvaro är omfattande, se definitioner under punkt 3.2.

Den som har vårdnaden om ett skolpliktigt barn har en skyldighet att se till att barnet

Bakomliggande lagstiftning

Detta styrdokument beslutas av utbildningsnämnden, och beslutas med stöd av Skollagen (2010:800).

Uppföljning och uppdatering

Avdelning styrning och kvalitet ansvarar för uppföljning och uppdatering av detta styrdokument.

fullgör sin skolplikt (7 kap. 20 §) Om en skolpliktig elev inte fullgör sin skolgång och detta beror på att elevens vårdnadshavare inte har gjort vad denne är skyldig till att göra för att eleven ska komma till skolan får hemkommunen förelägga elevens vårdnadshavare att fullgöra sina skyldigheter (7 kap. 23 §). Ett sådant föreläggande får förenas med vite.

Central förvaltning ansvarar för att följa upp anmälan till huvudmannen om omfattande frånvaro för att utreda om ett eventuellt föreläggande är aktuellt. I ansvaret ligger även anmälan om elevs frånvaro från annan kommuns skola eller fristående skola. Eleven och vårdnadshavaren ska ges möjlighet att komma till tals i en sådan utredning. Utredningen av skälen för elevens frånvaro ska genomföras i samråd med rektor för elevens skolenhet och med elevhälsan. Föreläggande till vårdnadshavare om att fullgöra sina skyldigheter ska beslutas först när alla tänkbara åtgärder har genomförts.

6 Uppföljning och återrapportering till utbildningsnämnden

Central förvaltning ansvarar för årlig återrapportering av den totala frånvaron till utbildningsnämnden. Återrapporteringen ska även omfatta en sammanställning av elever med omfattande frånvaro.

7 Anmälan till annan kommun

Om en elev från annan kommun fullgör sin skolplikt i en kommunal skola i Värmdö kommun och har omfattande ogiltig frånvaro ansvarar rektor för att elevens hemkommun informeras.

8 Varaktigt vistas utomlands

Enligt 7 kap. 2 § andra stycket skollagen gäller inte skolplikt för en elev som varaktigt vistas utomlands. En elev som är folkbokförd i Värmdö kommun och som vistas i utlandet under en period som minst omfattar 4 månader i sträck, bedöms vistas varaktigt i utlandet och ska skrivas ut ur skolan. Är datum för elevens återkomst till Sverige känt ska eleven erbjudas skolplacering från det datumet. I övrigt ska elev som bedömts varaktigt vistas utomlands skyndsamt erbjudas skolplacering när kommunen får kännedom om att eleven återvänt till Sverige.

En elev som beviljats annat sätt att fullgöra skolplikten på grund av utlandsvistelse ska inte skrivas ut från skolan.

Bakomliggande lagstiftning

Detta styrdokument beslutas av utbildningsnämnden, och beslutas med stöd av Skollagen (2010:800).

Uppföljning och uppdatering

Avdelning styrning och kvalitet ansvarar för uppföljning och uppdatering av detta styrdokument.